

Norgeshelsa – helsetilstanden i Norge på nett

AKTUELT

KRISTIN GREEN NICOLAYSEN,

Email: kristin.green.nicolaysen@legeforeningen.no

Nettredaksjonen

For første gang er en stor mengde helsedata samlet på ett sted – fritt tilgjengelig for alle. Norgeshelsa er en database med nøkkeltall om helse og helserelaterte samfunnsforhold i Norge.

Programmet kan blant annet brukes til å fremstille temakart, sammenliknende linjediagram og til å gjennomføre enkle statistiske analyser. Norgeshelsa kan brukes direkte fra CD-ROM eller lastes ned fra Internett.

Lang forhistorie

I 1994 gav Sosial- og helsedepartementet Folkehelsa i oppdrag å utarbeide et indikatorsystem sammen med andre statlige helseinstitusjoner og Statistisk sentralbyrå. – Opprinnelig var planen at man annethvert år skulle avgi en oversiktlig rapport som skulle legges frem for Stortinget for å synliggjøre betydningen og resultatene av forebyggende og helsefremmende arbeid. På den måten kunne man gjøre de politiske grepene som trengtes, sier Olaf G. Aasland ved Legeforeningens forskningsinstitutt.

Da han var rådgiver i Sosial- og helsedepartementet, stilte han spørsmålet om det var mulig å bygge opp et indikatorsystem som kunne danne grunnlag for politiske beslutninger. Dette arbeidet begynte allerede i 1990. Den første folkehelsereporten kom i 1996, og i 1999 forelå den neste. – Norgeshelsa er først og fremst en deskriptiv epidemiologisk database. Det gjenstår å se om politikerne kan nyttiggjøre seg den i sine prioriteringer, sier Aasland.

Analyseverktøy

Det nye med indikatorsystemet er at man har fått kompetanse og kapasitet til å følge opp og analysere dataene. Johannes Wiik, assisterende direktør ved Folkehelsa, er opptatt av at prosjektet er løftet opp på nasjonalt nivå. Han fremhever tre viktige utfordringer i forberedelsen av prosjektet: å få et bedre mål for selvpoplevd helse, bedre mål for psykisk helse og psykososiale risikofaktorer og et utvidet samarbeid med Statistisk sentralbyrå. Han mener at Folkehelsa blir foretrukket som hovedaktør fordi man trenger tung helsefaglig ekspertise. – Statistisk sentralbyrå er imidlertid en betydelig bidragsyter, ikke bare med verdifull statistikk, men også i analysearbeid, sa Wiik.

Fortsatt mangler data fra Norsk pasientskaderegister, tryggedata fra Rikstrygdeverket og ikke minst data på kommunenivå som skyldes at mye av det helsefremmende arbeidet er desentralisert. Basen vil bli kontinuerlig oppdatert slik at nye versjoner kan lastes ned fra Folkehelsas Internett-sider eller fås som CD-ROM-utgave fra Folkehelsa. Norgeshelsa finner du på hjemmesiden til Folkehelsa: www.folkehelsa.no/fag/nhis/norgeshelsa.html

Norgeshelsa

Norgeshelsa er en samlet presentasjon av viktige helsedata fra:

- Statistisk sentralbyrå
- Kreftregisteret

- Medisinsk fødselsregister
 - Norsk Medisinaldepot
 - Rikstrygdeverket
 - SINTEF – Samdata
 - Statens helseundersøkelser
 - Statens institutt for folkehelse
 - Statens råd for ernæring og fysisk aktivitet
 - Statens tobakksskaderåd
 - Rusmiddeldirektoratet
 - Kripos
 - Norsk pasientregister
-

Publisert: 30. mai 2000. Tidsskr Nor Legeforen.

© Tidsskrift for Den norske legeforening 2026. Lastet ned fra tidsskriftet.no 24. mars 2026.